

ICWET'18

26-28 SEPTEMBER SARAJEVO BOSNIA AND HERZEGOVINA INTERNATIONAL UNIVERSITY OF SARAJEVO

SARAJEVO HALAL FAİR

Uluslararası 5. Kaynak teknolojileri konferansı ve sergisine İTISO olarak; İste Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi ile kaynak International University of Sarajevo ve Kaynak Teknolojisi Derneği işbirliği ile düzenlenen 5. Uluslararası Kaynak Teknolojileri Konferansı ve Sergisi Bosna Hersek'te gerçekleştirildi.

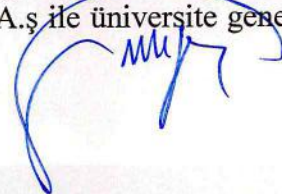
Bosna Hersek'te Saraybosna Üniversitesi'nde gerçekleştirilen konferansta, sözlü sunumlar ve poster sunumlar ile kaynak teknolojileri konusundaki problemler ve çözümleri masaya yatırıldı. Uluslararası çapta düzenlenen Konferansta; kaynağın tarihi ve geleceği, güncel kaynak problemlerine çözüm ve yeni nesil kaynak üretim ve parametrelerinin belirlenmesi ile ilgili sunumlar gerçekleştirildi. İskenderun Teknik Üniversitesi (İSTE) adına katılan Dr. Öğr. Üyesi Ersin Bahçeci, yapılan konferansın kalitesinden ve oluşturulan işbirliğinden çok memnun olduklarını belirtti. Bu tür konferanslara desteğin devam edeceğini ve bir sonraki konferansın İSTE'de yapılmasının çalışmalarına başladığının altını çizen Bahçeci; özel bir birleştirme yöntemi geliştirdiklerini ve bu yöntemi katılımcılara tanıttıklarını ifade etti. Ayrıca İskenderun Teknik Üniversitesi'nde (İSTE) bir grup araştırmacı tarafından kaynak konusunda yapılan bu çalışmanın dünyada ilk olduğunu belirtti.

Konferansa katılan Saraybosna Büyükelçisi Haldun KOÇ, Konferansın Saraybosna'da yapılmasından dolayı yaşadığı mutluluğu ifade ederek, tüm katılımcılara teşekkürlerini etti ve; "Bu tür konferansların ülkelerin gelişmesinde ve teknolojinin kullanımında büyük fayda sağlayacağına inanıyorum. Kaynağın günümüzde her alanda kullanılmasının önemi bizleri de yakından ilgilendiriyor. Ümit ediyorum ki bu çabalar sonuca dönüşür ve büyük başarılarla imza atılır" dedi.

Konuşmaların ardından yerli ve yabancı bilim insanlarının sunumlarına geçildi. Yapılan gala yemeğinde konferansa destek veren akademisyenlere ve sponsorluklarından dolayı İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası'na teşekkür edilerek plaket takdim edildi. Konferans 2. Gün de akademisyenlerin sunumu ile devam etti. İngilizce ve Türkçe sunumlarını gerçekleştiren Profesör ve konuşmacılar, bilgi ve deneyimlerini katılımcılar ile paylaşma imkanı buldular. Sunumları sırasında teknolojik gelişmeleri yakından takip ettiklerini belirten konuşmacılar, Saray Bosna'da yatırım yapacak olan firmalarımızın Demir Çelik ve Filtre sektörü için ucuz ham madde ve pazarın mevcut olduğunu dile getirdiler.

Döviz kurunun da sabitlendiğine değinen konuşmacılar Türkiye'nin dört bir yanından katılımcılara bilgiler verdiler. Yetkilerin Konferans'ın 3 gün daha süreceğini firmalara daha ayrıntılı bilgiler verildi.

İskenderun Ticaret ev Sanayi Odası olarak, konferansta kurmuş olduğumuz stantla on filtre, şampiyon filtre, petek pastanesi, Davut mermer, hatko çim... v.b. firmaların ürün tanıtımları yapılacak yüz yüze görüşmeler yapıldı. Türkiye'ye dönüldüğünde Şampiyon ve On filtre ile Saray Bosna'daki yatırım yapmak isteyen firmalarla görüşmeleri sağlandı. Ayrıca Üniversitenin spor tesislerine yapılacak olan çim için Hatko A.ş ile üniversite genel sekreteri görüştürüldü.

Ayrıca 1. Gün; Büyükelçi ziyareti yapıldı. İskenderun ve Hatay bölgesinin ekonomisi anlatıldı. Karşılıklı görüşme sonrasında yatırım yapacak olan firmalara her türlü desteğin sağlanacağı ifade edilmiştir.

2. gün; konferans sonrasında **İlk kez düzenlenen Saraybosna Helal Fuarı, helal sanayi tedarik zincirinin her alanından uluslararası temsilcileri bir araya getirerek, Bosna Hersek'e yeni yatırım kapıları açılmasına olanak sağladı.** Türk firmaları, Saraybosna Helal Fuarı'ndan (Sarajevo Halal 2018) memnun ayrıldı. 27-29 Eylül tarihlerinde düzenlenen fuar, yeni işbirlikleri ve ortaklıklara tanıklık etti. Türkiye milli katılımını İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) gerçekleştirdiği fuar, 1 milyar 800 milyonluk İslam pazarının imkânlarını göz önüne serdi.

Ayrıca fuarda Saray Bosna Konsolosu, Türk İş adamları Derneği ile görüşme sağlanarak protokol imzalanmıştır. Saray Bosna Ticaret ve Sanayi Odası ile de yüz yüze görüşme sağlanarak bölge ekonomisi hakkında bilgi verilmiştir. Türk yatırımcılara sağlanan kolaylıklar hakkında bilgi alınmış, karşılıklı üye bilgileri paylaşarak firmaların görüştürülmesi sağlanacaktır.

Türkiye'den 15 firmanın katıldığı fuarda Türk ürünleri büyük ilgi gördü. Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Bakir İzetbegovic, Türk standını ziyaret ederek, İTO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İsrail Kuralay ile sohbet etti. Türkiye'nin Saraybosna Büyükelçisi Haldun Koç da Türkiye standında İTO yönetimi ile görüş alışverişinde bulundu.

36 ÜLKEDEN 100 FİRMA

Fuara, 36 ülkeden 100'ün üzerinde firma katıldı. Fuara hem yeni işbirlikleri arayan iş insanları hem de helal sektör hakkında bilgi almak isteyen Saraybosnalılar yoğun ilgi gösterdi.

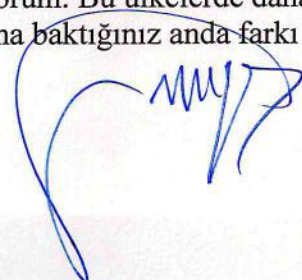
İslam Kalkınma Bankası ve Bosna Hersek İslam Birliği ile işbirliği yapılarak düzenlenen fuarda, başarılı katılımcılara da ödül verildi. Fuara; Türkiye'nin yanı sıra bölge ülkeleri Sırbistan, Hırvatistan, Karadağ, Slovenya, Makedonya, Arnavutluk ile bazı AB ülkeleri, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Malezya, Endonezya ve Bahreyn'den de firmalar katıldı.

FİRMALAR NE DEDİ?

Saraçoğlu Kuruyemiş / İş Geliştirme Direktörü Mehmet Saraçoğlu: Kosova ile işbirliği içindeyiz. Hedefimiz Bosna Hersek dahil bu bölgelerden diğer ülkelere de açılmak. Bu nedenle burada dağıtıcı ortaklar bulmayı amaçladık.

Frida / İhracat Sorumlusu Volkan Durakçay: Bosna Hersek büyük bir potansiyele sahip. Bize bakış açıları son derece olumlu. Şimdiden iki teklif aldık.

Pistachio House / İhracat Müdürü Mahmud Nazif: Fuar, bize hem Bosna Hersek'te hem de komşu ülkelerde yeni pazarların kapılarını açacak. Fuarın, Antep Fıstığı'nın Balkan pazarına açılmasında önemli bir adım olmasını temenni ediyorum. Bu ülkelerde daha çok Amerikan ve İran fıstıkları var. Ancak Antep Fıstığı'nın tadına baktığınız anda farkı anlayacaksınız.

BALKAN FİRMALARININ İLGİSİ

Livno (Bosna Hersek) / Ticaret Müdürü Zdravko Markov: Peynirlerimizi fuar aracılığıyla Ortadoğu ülkelerine ve Türkiye'ye tanıtmak istedik. Ürünlerimizden 43'ünün helal sertifikası var.

Kras (Hırvatistan) / Krunoslav Pasicek: 40 ülkeye ihracat yapıyoruz. Helal sertifikası bizim için son derece önemli.

Zlatiborac (Sırbistan) / Kurumsal İletişim Müdürü Dijana Savic: Helal sertifikasına sahip 63 ürünümüz var. İlk helal sertifikasını 2011'de aldık. 7 yıllık tecrübemiz potansiyeli yüksek olan bu pazarda gelişmemize katkı sağlıyor.

Sonuç olarak, İki ülke arasındaki ticari ilişkiler günden güne artıyor. Son 4 yıldır, her yıl 100 milyon dolar artan bir ticaret hacmi mevcut. Bu bizi son derece memnun ediyor. Temennimiz Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın koyduğu 1 milyar dolarlık kotaya ulaşmak" dedi.

TÜRK FİRMALAR ZİRVEDE KONUŞTU

Saraybosna Helal Fuarı Zirvesi'ne katılan Türk firmaları tek tek kürsüye gelerek firmalarını ve ürünlerini tanıttılar.

HELAL ÜRÜN NEDİR?

Helal ürün; atık, zehirli ve zararlı madde içermeyen, sağlıklı koşullarda üretilen, işlenen, paketlenen, içine hileli bir madde karıştırılmamış ürün anlamını taşıyor. Gıda haricinde kozmetik, oyuncak, turizm, finans gibi birçok sektörü kapsayan helal ekonomisi Müslüman olmayan ülkeler tarafından da rağbet görüyor.

Saraybosna Halal Fuarı (SHF) 2018 katılım sağlanmıştır. Saraybosna'da bugün açılmış olan helal sanayi Sarajevo Helal Fuarı (SHF) 2018 uluslararası fuarının ilk gününde düzenlenen "Helal Standardizasyon ve Sertifikasyon / Akreditasyon" konulu ilk panelde sonuçlandırılmıştır. Helal standartların başarılı bir şekilde uygulanması için helal standardizasyon gerektiği belirtilmiştir.

"Helal standardizasyon ve sertifikasyon / akreditasyon" panelinin katılımcıları, helal standartların gerçekte ne olduğu, helal standardizasyonun dönüştürülmesi süreci ve helal sertifikanın önemi hakkında konuştu ve panelin odağı helal standardizasyonun birleşmesinden oluşmaktadır. Panelin moderatörü olan Amir Sakić, ICBiH Medya Merkezi direktörü ve BH'deki helal kalitenin belgelendirilmesi için Ajansın eski direktörü. Panelist, imam Osman ef. Kozlić, helal teriminin dini eğitimin temelinden geldiğini belirttiler.

"Helal olanın ne olduğuna karar vermek ve olmayan şey sadece özel bir kurum tarafından yapılmalıdır. Bir birey tarafından karar verilmemesi ve bu nedenle, İslam Toplumu için, 2007 yılında kurulan BH'de helal kalitenin belgelendirilmesi için Ajans olarak böyle bir organın varlığı çok önemli olduğu ifade edilmiştir.

Malezya Helal Akademisi başkanı YBhg Dato Suhbi Dzuyddin, helal ekosistemde eğitimin önemi hakkında bilgi vermiştir.

Suhbi Dzyuddin; “Ürünün kalitesine duyulan güveni temsil etmek için helal damga olması açısından, helal endüstrisi açısından işletmeleri yönetenlerin eğitiminin bir unsuru, bu çok önemli. Ayrıca, tüm İslam ülkelerinde helalle ilgili standartlaştırılmış okul programlarımız olması önemlidir ” diyor

İslam ülkeleri (SMIIC) standartları ve ölçümleri Enstitüsü Genel Sekreteri İhsan ÖVÜT, her ülkenin benzer standartlaşma sistemlerine sahip olması gerektiği söylenmiştir.

“Standartlar ulusal belgeler değil, insanlığa hizmet etmeli. Standardı belirlerken, birleşik standardizasyonun kaliteli bir global helal sanayi için ön şartı temsil ettiğinden emin olmamız gerektiği, BH ve Malezya, helal damga standardizasyonunda kilit rol oynayan SMIIC Institute üyesi olduğu, Malezya'nın İslami kalkınma ofisinin direktörü olan Mohd Asri bin Abdullah, “Malezya'daki sertifikasyon sürecini 1974'te başlattık ve yakında Malezya standartını birleştirdiklerini ifade etmiştir. BH Standardizasyon Enstitüsünün kıdemli ortağı Biljana Baljaj, ülkemizin helal ürün ticareti için bir kapı olarak konumlandığını ve helal ürünler için bölgesel merkez haline geldiğini belirtti. Helal endüstrisinin potansiyellerinden nasıl yararlanılacağına dair sunum, İslam Kalkınma Bankası (IsDB) Zafarjon Khotamov'un iş hayatında üst düzey uzmanı tarafından gerçekleştirildi. BH'de helal kalite belgelendirme ajansı müdürü Damir Alihodžić, “Akreditasyon sistemi standartların birleştirilmesine ya da pazarın çökmesine yol açacağı ifade edilmiştir. SHF 2018, Bosna Bank International (BBI) tarafından BH İslam Sivil Toplumu ve İslami Kalkınma Bankası (ISDB) ile ortaklaşa düzenleniyor ve 40'tan fazla ülkeden katılımcıları ve dünyanın dört bir yanından yaklaşık 100 katılımcıyı bir araya getirdi. Üç gün süren Saraybosna Halal Fuarı (SHF) 2018 sırasında, bölgesel helal ürünler üreticileri ile Bosna-Hersek, Sırbistan, Hırvatistan, Karadağ, Slovenya, Makedonya ve Arnavutluk'tan gelen helal servis sağlayıcıları ile büyük hesap ve distribütörler arasındaki toplantılar. Avrupa Birliği, Suudi Arabistan, Türkiye, Malezya, Bahreyn, Libya, Birleşik Arap Emirliklerinde yapılacaktır. Bosna-Hersek Cumhurbaşkanı Bakir İzetbegović'in Başkanlığı bugün uluslararası helal fuarı fuarı ziyaret etti, stantların etrafında tur attı ve çeşitli ülkelerin katılımcılarıyla konuştu.“SHF ile ilgili izlenimlerim çok olumlu. İzetbegović, dünyanın dört bir yanından gelen katılımcıların burada bulunduğunu söyledi. Fuara katılan turun ardından, İzetbegović, helal üretimin Bosna-Hersek için bir şans olduğunu belirtti. “Gıdaların% 50'sini ithal ediyoruz ve yerimizin% 50'si işlenmemiş. Topraklarımız temiz, kirlidir. Suya ihtiyacımız vardı. Helal pazar geliyor ve bende büyük bir şans görüyorum. Bugün, helal üretimi hakkında bazı detaylar öğrendim ”, dedi İzetbegović. SHF 2018, Bosna Bank International (BBI) tarafından BH İslam Sivil Toplumu ve İslami Kalkınma Bankası (ISDB) ile ortaklaşa düzenleniyor ve 40'tan fazla ülkeden katılımcıları ve dünyanın dört bir yanından yaklaşık 100 katılımcıyı bir araya getirdi. 15.10.2018

Genel Sekreter
Figen GÜL DÖNMEZ